

### บทที่ 3

#### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4,464 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 24 หมู่บ้าน ได้จำนวน 368 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้วิธีการคำนวณตามสูตรของ ยามาเน่

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

จากสูตร  $n$  แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

$N$  แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

$e$  แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดในที่นี้ ร้อยละ .05

แทนค่าสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{4,464}{1+ 4,464}$$

$$n = 367.10$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 367.10 คน ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 368 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านโดยวิธีเทียบบัญญัติไตรยางค์ ดังนี้

จำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง x จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง

ยกตัวอย่าง เช่น หมู่ที่ 1 บ้านเขวา =  $\frac{256 \times 368}{4,464} = 21.10 = 21$  ดังตารางที่ 1

4,464

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชาชน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านเขวา	256	21
2	บ้านคอนคู	163	14
3	บ้านเชียงเหียน	264	22
4	บ้านหัน	190	16
5	บ้านเอี้ยด	207	17
6	บ้านโนนสะพัง	106	9
7	บ้านหนองตื้น	240	20
8	บ้านหมี่	144	12
9	บ้านสงเปลือย	193	16
10	บ้านเหล่าน้อย	94	8
11	บ้านหม้อ	268	23
12	บ้านตัว	410	34
13	บ้านเขวาใหญ่	256	21
14	บ้านกลาง	118	10
15	บ้านโนนเขวาน้อย	90	7
16	บ้านเหล่าวิลัย	63	5
17	บ้านเขวา	346	28
18	บ้านเชียงเหียนใต้	231	19
19	บ้านสันติสุข	136	11

## ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชาชน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
20	บ้านโพธิ์สระแก้ว	162	13
21	บ้านหันพัฒนา	94	7
22	บ้านหมี่พัฒนา	152	14
23	บ้านเชียงเหียนน้อย	111	9
24	บ้านตัวเหนือพัฒนา	152	12
รวม		4,464	368

การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยการกำหนดหมายเลขกำกับรายชื่อประชากรกลุ่มตัวอย่าง แล้วจับสลากหมายเลขออกให้ได้ประชากรเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ 368 คน ด้วยวิธีการดังนี้

จับสลากรายชื่อจากประชากร โดยผู้วิจัยจะเขียนรายชื่อกลุ่มประชากรลงในกล่อง (หมู่บ้าน) แล้วทำการจับสลากทีละรายชื่อจนครบตามจำนวน กรณีได้รายชื่อเดิมผู้วิจัยจะดำเนินการใส่รายชื่อลงในกล่องเหมือนเดิมและดำเนินการจับสลากใหม่ให้ครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง (วันทนีส์ ชูศิลป์, 2525 : 135)

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายเปิด และปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หมู่บ้านที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามและคำถามเป็นมาตราวัดแบบประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มีระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ คือ ทุกครั้ง เกือบทุกครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง แทบจะไม่เคย โดยคำถามจะครอบคลุมรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขวาสินรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขข้อเสนอแนะปรับปรุง

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ให้คะแนน 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC เกณฑ์

- 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูงใช้ได้
- 2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

3.1 สิบเอก วิวัฒน์ ศรีแก้ว ภูมิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.2 นางศิริลักษณ์ สรรพอำไพ วุฒิศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกท่างาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.3 นางนภสร ดวงหัตถ์ชัย วุฒิศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลและประเมินผล) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาโกวิทวิทยา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

5. นำแบบสอบถามซึ่งทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับ ประชาชนในหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยจำนวน 6 คน เพื่อช่วยเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยรับผิดชอบให้ผู้ช่วยวิจัย 1 คน รับผิดชอบ 4 หมู่บ้าน และให้การอบรมผู้ช่วยวิจัยในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เก็บรวบรวมข้อมูลตามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปพบประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามเพื่อให้ตอบแบบสอบถามข้อสำรวจในแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามคืนจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องซึ่งปรากฏว่ามีความสมบูรณ์และถูกต้องทุกฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามแบบการลงรหัส

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ จากอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ โดยประยุกต์ใช้หลักการของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

ทุกครั้ง	ให้	5 คะแนน
เกือบทุกครั้ง	ให้	4 คะแนน
บางครั้ง	ให้	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย /แทบจะไม่เคย	ให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101 )

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามแผนดำเนินงาน
4.51 – 5.00	หมายถึง มีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีส่วนร่วมระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีส่วนร่วมระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีส่วนร่วมระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ ข้อมูลผู้ศึกษาจะนำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามกลุ่ม เพศ ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ  $t$ -test
4. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมจำแนกตามอายุ และระดับ

การศึกษา หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ในการวิเคราะห์โดยสถิติ  $F$ -test (One – Way ANOVA)

ผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 และหากพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD.

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และพรรณนาความตามเนื้อหา



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY